

РЕШЕНИЕ

№ 12578

гр. София, 31.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 15 състав, в публично заседание на 24.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **3196** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

роизводството е по реда на чл. 27а от Закона за закрила на детето във връзка с чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Ф. М. Р., баща на С. Ф. Р., срещу заповед № ЗД/Д – С – СК – 107 от 13.03.2026г. на директора на ДСП – С., с която малолетното дете С. Ф. Р. е настанено по спешност в център за настаняване от семеен тип. В жалбата се твърди, че заповедта е незаконосъобразна, тъй като не са налице предпоставките за прилагане на спешната мярка, не е изследвана възможността детето да бъде отглеждано в семейна среда и не са обсъдени по-леки мерки за закрила.

Ответникът, редовно призован, не се явява, не изразява становище.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

С. Ф. Р. е [дата на раждане] от майка К. С. Я. – непълнолетна, [дата на раждане] Баща на детето е жалбоподателят – сирийски гражданин, [дата на раждане] Майката на детето е лишена от родителски грижи, поради което е била настанена в кризисен център. С бащата на детето са се запознали именно там, по време на съвместния им престой. След извеждане на жалбоподателя поради навършване на пълнолетие, двамата остават в контакт. След установяване на бременността на майката същата е настанена в специализирано звено „Майка и бебе“, където остава и след раждането на детето. Детето е вписано в регистър за деца, нуждаещи се от специална закрила. Непосредствените грижи за отглеждането му се полагат от майката, но детето общува и с бащата, който поддържа контакт с двамата, проявява ангажираност към тях, придружава майката при посещение на личен лекар за преглед на детето. Към настоящия момент бащата работи, издържа се сам, ползва наето жилище, като наред с това изразява готовност и

желание да се грижи за детето си.

На 13.03.2026г. майката е хоспитализирана по спешност в Клиника по детско юношеска психиатрия. При тези обстоятелства е издадена оспорената заповед № ЗД/Д – С – СК – 107 от 13.03.2026г. от директора на ДСП С., с която се разпорежда спешно настаняване на малолетното дете С. Ф. Р. – [дата на раждане] , в център за настаняване от семеен тип, до произнасянето на районния съд или промяна на обстоятелствата. Заповедта е мотивирана с възникналата спешна нужда от настаняване на детето в специализирана институция поради риск за живота и здравето му, обусловен от хоспитализацията на майката – от една страна, а от друга – с липсата на установени близки и роднини с желание и възможности да полагат адекватни грижи за бебето. С административната преписка е представен социален доклад за оценка на случая и предприемане на мярка за закрила, който е изготвен на същия ден, като не е безспорно дали е изготвен преди издаването на заповедта, или след това, тъй като в заповедта няма препратка към него. В доклада е направена оценка, че бащата към момента не е в състояние да поеме грижите за детето, като тази оценка не е мотивирана по какъвто и да било начин и е по-скоро декларативна. По обясненията на социалния работник, изготвил доклада, дадени в съдебно заседание, тази оценка е основана на обстоятелството, че към момента на преценката, направена по спешност, бащата е бил на работа, а бебето се нуждае от постоянни грижи.

Както вече се посочи, до издаването на процесната заповед, бащата е поддържал постоянен контакт с детето, придружавал е майката при воденето му на лекар, заявил е готовност да се грижи за него, като към момента на постановяване на заповедта не е бил лишен от родителски права. В социалния доклад липсват конкретни фактически констатации относно възможността детето да бъде отглеждано от бащата, както и данни за извършено социално проучване на неговия родителски капацитет, битови условия и възможности за полагане на грижи.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срок и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Заповедта е издадена от компетентен орган, в предвидената от закона форма, но при съществено процесуално нарушение.

Оспорената заповед е издадена на основание чл. 33, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето, уреждащ хипотезата на спешно настаняване извън семейството при наличие на опасност за живота или здравето на детето. В конкретния случай съдът приема, че към момента на издаване на заповедта са били налице обстоятелства, налагащи незабавно предприемане на мярка за закрила, предвид внезапната хоспитализация на майката и необходимостта на седеммесечното дете да бъдат осигурени непосредствени грижи. Това обаче не изчерпва изискванията за законосъобразност на акта. И в хипотезата на спешно настаняване административният орган дължи преценка, основана на конкретни факти, относно възможността детето да бъде отглеждано в семейна среда, включително от другия родител. Именно в тази част съдът намира, че е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила.

По делото липсват доказателства изводът на административния орган, че бащата не е в състояние да полага грижи за детето, да е основан на реално извършено проучване. В социалния доклад от 13.03.2026 г. е отразено, че бащата не може да поеме грижите за детето, но този извод не е подкрепен с конкретни фактически констатации относно неговия родителски капацитет, битови условия, начин на живот, възможности за организация на грижите или наличието на подкрепяща среда. От данните по преписката се установява единствено, че бащата работи. Само по себе си това обстоятелство не е достатъчно, за да обоснове извод, че той няма желание и възможност да

се грижи за детето.

Съдът приема, че в случая същественото процесуално нарушение не се състои в това, че към момента на издаване на заповедта не е било възможно да се извърши пълно предварително проучване на бащата. При спешността на ситуацията административният орган е имал основание да осигури незабавна закрила на детето. Нарушението се състои в това, че още в рамките на административното производство е формиран краен отрицателен извод относно възможността бащата да поеме грижите за детето, без този извод да е обоснован с конкретни факти и без да е ясно дали е извършено изискуемото по чл. 33, ал. 3 от ППЗЗД проучване. Така направената необоснована оценка не е без значение, тъй като предопределя последващите действия на административния орган и влияе пряко върху материалната законосъобразност на заповедта. Когато органът приема, че бащата няма капацитет да полага грижи, без да е изяснил този въпрос по надлежния ред, се стига до прилагане на мярка за закрила при неизяснена фактическа обстановка и в противоречие с принципа за приоритет на семейната среда. При всички мерки за закрила водещ следва да бъде най-добрият интерес на детето. Този интерес налага не само незабавно осигуряване на безопасност при спешност, но и прецизна и обоснована преценка дали грижата не може да бъде осигурена от родител, преди да се пристъпи към по-интензивна намеса в семейния живот. В случая такава преценка не е извършена по начин, позволяващ съдебен контрол.

По изложените съображения съдът приема, че оспорената заповед е постановена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което е довело и до неправилно приложение на материалния закон, поради което следва да бъде отменена, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне, съобразно дадените с мотивите указания по приложението на закона.

На основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 27а, ал. 5 от Закона за закрила на детето, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед № ЗД/Д – С – СК – 107 от 13.03.2026 г., издадена от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С., с която малолетното дете С. Ф. Р. е настанено по спешност в център за настаняване от семеен тип, по жалба на Ф. М. Р..

ВРЪЩА преписката на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – С. за ново произнасяне при съобразяване с дадените в мотивите на решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му.